

Toespraak nieuwjaarsreceptie
9 januari 2018

Compilatie theaterspektakel "Operatie IJssellinie" - YouTube

"... ja, dat kan jij ...", ik zeg het burgemeester Theo in het theaterspektakel 'Operatie IJssellinie' graag na, wanneer hij, na eerst veel angsten te hebben doorstaan, uiteindelijk als vader tegen zijn tienerdochter Anna zegt: "... ja, dat kan jij ...", jij kan leven ... zonder bang te zijn ... Was dat niet de essentie, toentertijd, tijdens de Koude Oorlog, en is dat ook nú niet de essentie in ónze tijd, vol uitdagingen en verandering? Niet bang te zijn om te leven ... niet bang te zijn om samen, met vertrouwen, de toekomst tegemoet te treden ...

Bang zijn in ieder geval regisseur Jolmer Versteeg en zijn theatergroep De Jonge Honden niet geweest. Herinnert u zich nog de nieuwjaarsbijeenkomst vorig jaar in de Capellenborg, toen u, in de aanloop, nog buiten in de kou, werd verrast door scholieren in taferelen uit de jaren vijftig? Die avond werd, met de beruchte rode enveloppe, *het evacuatiebevel*, de Operatie IJssellinie aangekondigd ... stoer weliswaar, maar ik kan u nu wel zeggen: de aankondiging was niet zonder risico, niemand wist of het ook echt zou lukken. Alles moest nog worden geregeld. Wat er daarna gebeurde, was buiten verwachting ... Geïnspireerd door het verhaal zijn honderden vrijwilligers opgestaan, die zich enthousiast hebben ingezet, vaak vele maanden achtereen, in het spel, de zang, het decor, de kleding en rekvisieten, de logistiek. Niets was te veel, iedereen ging er voor, vreemden werden vrienden. Er ging een zindering door onze gemeenschap. De 'Operatie IJssellinie' slaagde, omdat iedereen vond dát de operatie móést slagen ... Hartverwarmend en ontroerend.

Ik was diep getroffen, en ik denk, wij allemaal, door deze indrukwekkende, op sommige momenten aangrijpende, voorstelling en de passie en de energie waarmee hieraan is gewerkt ... twaalf avonden lang voor totaal 4.200 bezoekers. En er was meer. Honderden basisschoolkinderen en de brugklassers van de Capellenborg hebben in het kader van de 'Operatie IJssellinie' op diezelfde locatie overdag een interessant lesprogramma gevolgd. Alles bij elkaar een tot de verbeelding sprekend voorbeeld van intensieve samenwerking, waar we met elkaar trots op mogen zijn! Ik heb tijdens de drukbezochte terugkomavond van talloze vrijwilligers gehoord, dat dit zó bijzonder was ... dat vergeten ze nooit meer.

Het verhaal van de IJssellinie mág ook nooit meer worden vergeten. In deze woelige tijd willen we dat de IJssellinie symbool staat voor oorlog en vrede en voor jong en oud beleefbaar is. Het theaterspektakel heeft daartoe een enorme impuls gegeven. Stichting IJssellinie, Stichting IJssellandschap, u weet wel, eigenaresse van landgoed De Haere en inmiddels 750 jaar oud (!), en de gemeente maken met uiteenlopende partners concrete plannen, voor de korte en lange termijn, om ons gedeelte van de IJssellinie cultuurhistorisch, educatief en recreatief te versterken en verder te ontwikkelen. Daarvoor hebben wij de hulp van iedereen nodig, van u, hier in de gemeente, van de provincie, het rijk én Europa. Het is daarbij natuurlijk van eminent belang om strategisch positie te kiezen. Denk maar aan onze voormalige Commissaris van de Koning, die in september, zeer onder de indruk, de laatste voorstelling heeft bijgewoond en kort daarop onze nieuwe Minister van Defensie is geworden ...

Sprekend over de IJssel ... Fortmond is weer bijna ons bewoonde eiland geworden. De Fortmonders weten wat dat betekent en gaan er ontspannen mee om. Nieuw is dat in Heerde de 60 cilinders zijn opgehangen om zo nodig de inlaat te kunnen openen om daarmee de nevengeul Veessen-Wapenveld, rondom ons geliefde Marle, vol te laten lopen. Met acht kilometer lengte en 71 centimeter waterstandsdeling ter plaatse, het grootste Ruimte voor de Rivier-project in Nederland. Gelukkig is de verwachting dat de geul deze keer niet echt gebruikt hoeft te worden.

De nieuwe wnd. Commissaris van de Koning, de heer Boele Staal, heeft vanmorgen de situatie op Fortmond zelf in ogenschouw genomen en met bewoners gesproken. Het is wel heel bijzonder dat toen Ank Bijleveld, de vorige Commissaris, in 2011 ongeveer drie weken in functie was, het in januari hoogwater werd en zij een bezoek aan Fortmond heeft gebracht ... De wnd. Commissaris is ook ongeveer drie weken aan het werk ... En ik meld u maar vast, in het bijzonder de pontbazen en de bewoners van Fortmond, dat, naar verwachting, komend najaar de volgende Commissaris van de Koning geïnstalleerd zal worden ...

Het hoge water bewijst overigens opnieuw dat we in Nederland nooit klaar zullen zijn met de bescherming tegen extreem hoog water. Zo zal in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma de dijk tussen Olst en Zwolle-Zuid over enkele jaren moeten worden versterkt. Binnenkort organiseert het waterschap opnieuw inloopavonden in Olst, Wijhe en Herxen. Het waterschap had geen beter moment kunnen kiezen ... van harte aanbevolen!

Beste mensen, van harte welkom, fijn dat u er allemaal weer bent. We hebben de nieuwjaarbijeenkomst deze keer in het teken gesteld van *'Olst-Wijhe onderneemt samen'*, waarbij ondernemen, ontmoeten en verbinden centraal staan. We zijn een hechte gemeenschap, waarin we elkaar helpen, elkaar wat gunnen, waarin mooie successen worden bereikt en waarin we letterlijk en figuurlijk met elkaar verbonden zijn. Op dat *'letterlijke'* kom ik aan het eind nog terug ...

Ik ben heel blij dat we deze avond samen met ondernemers in onze gemeente hebben kunnen organiseren. Dat zijn: Gastvrij Wijhe, Go Olst, OlstWijheWerkt, LTO Salland en ondernemersvereniging Tiggelspoor Herxen. In de voorbereidende gesprekken hebben we met elkaar de sterke kanten van Ondernemend Olst-Wijhe benoemd. In de gemeente weten ondernemers elkaar steeds beter te vinden en ontstaan er samenwerkingen waar we trots op mogen zijn. De organiserende ondernemers en ik willen graag enkele voorbeelden aan u tonen. André van der Zee, bekend van Beleef! Media en RTV Oost, die eerder al door Gastvrij Wijhe was benaderd, heeft korte reportages gemaakt over verschillende vormen van samenwerking over sectorgrenzen heen. Bijvoorbeeld de verbinding tussen zorg en sport ...

Reportage Pro Juventus en sportcentrum Leef

"Ga met elkaar in zee ...", zegt Michel Vierwind. En zo is het! We zien daarvan mooie voorbeelden zoals OlstWijheWerkt waarin ondernemers elkaar treffen en ook andere, voor hen interessante, partners. Zo is er op 22 februari een interessante bijeenkomst waarin alle ondernemers welkom zijn om met sportbestuurders uit onze gemeente van gedachten te wisselen over moderne vormen van sponsoring. Ook andere nieuwe manieren van samenwerken dienen zich aan: bijvoorbeeld de Ondernemerswerkplaats in het Holstohuis en de coöperatie Doorpakken Salland, die ondernemende mensen met ideeën en passie wil ondersteunen, ook met middelen, en waarin de coöperatie samenwerkt met ervaren ondernemers, die als coach optreden. Vorig jaar is *'Salland boert en eet bewust'* gestart. *Salland boert bewust*: waar komt ons voedsel vandaan, hoe en door wie wordt het geproduceerd? LTO Salland wil transparant zijn en het ons laten zien. En *Salland eet bewust*: het gebruik van streek-eigen producten neemt steeds meer een vlucht en biedt nieuwe kansen ...

Reportage melkveehouderij Lugtenberg en brasserie Op Duur

"Smaken verbinden", zegt Leon Ripperda. Misschien dat in deze sector met nog meer smaakmakers verbinding kan worden gezocht. Ik denk aan Eetbaar Olst, de Voedselwerkplaats Den Nul, het Soepcafé en bijvoorbeeld de Voedselbank ...

Beste mensen, in Olst-Wijhe hebben we sterke bedrijven in de maakindustrie. Grote en kleine bedrijven, sommige werken lokaal en regionaal, andere werken grensoverschrijdend, over de hele wereld. Het zijn vooral familiebedrijven, die continuïteit belangrijker vinden dan enkel winst, waar op basis van noaberschap werkgevers en werknemers een nauwe band met elkaar hebben.

Een belangrijk knelpunt is, ook in Olst-Wijhe: geschikt personeel met de juiste kennis en ervaring. En dat knelpunt wordt steeds nijpender! De slimme maakindustrie en vernieuwende ondernemers vragen om medewerkers met andere expertise. En die zijn er onvoldoende. Tegelijk bestaat er voor andere medewerkers het risico dat hun werk verdwijnt, bijvoorbeeld door automatisering en robotisering. Dat vraagstuk kan onmogelijk binnen de gemeentegrenzen, alleen in Olst-Wijhe, worden opgelost. Er moet hierin regionaal worden samengewerkt tussen ondernemers, onderwijs, onderzoekinstellingen en overheden. Dat is niet alleen een economische opgave, het is ook een sociale opdracht: een inclusieve arbeidsmarkt binnen de Regio Zwolle, waar ieder mens telt! Een inclusieve arbeidsmarkt waar we vaklieden opleiden en voor de regio behouden. En ook waar door scholing, omscholing, nieuwe bedrijvigheid en banen aandacht is voor mensen die, om welke reden dan ook, buiten het arbeidsproces staan. De Regio Zwolle wil hierover met het nieuwe kabinet een Regiodeal sluiten. Als Olst-Wijhe een inclusieve samenleving wil nastreven, en dat doen we, dan moeten we daar met elkaar en met de Regio Zwolle werk van maken ... Dit is nou typisch een voorbeeld van een operatie, ik noem die maar even 'Operatie Werk aan de IJssel', waarvan ik hoop dat die slaagt, omdat iedereen vindt dat die móét slagen! We hebben er allemaal baat bij.

In Olst is een goed voorbeeld waarbij elkaars expertise wordt benut ...

Reportage machinefabriek Veerman en installatiebedrijf Spekschate

Hoe vaak komen u en ik niet mensen van elders tegen die woorden te kort komen om te vertellen hoe prachtig zij Olst-Wijhe vinden. En dat is ook zo. Olst-Wijhe is een heerlijke gemeente om er te wonen, te werken, te winkelen, te recreëren, kortom, om er te leven. Het is niet voor niets dat er weer volop wordt gebouwd. Er is gelukkig ook weer belangstelling voor kavels op de bedrijventerreinen. Er wordt soms over krimp gesproken ... Olst-Wijhe groeit nog steeds en is vorig jaar de grens van 18.000 inwoners gepasseerd.

Volop kansen dus voor de vrijetijdseconomie, waarin grensoverschrijdend wordt samen gewerkt met onder meer Salland Marketing. Ook kansen voor de detailhandel, ofschoon ik mij realiseer dat die al enige tijd voor flinke uitdagingen staat door het snel veranderende consumentengedrag. Middenstand, gemeente en samenleving ... hoe verhouden die zich tot elkaar? En wat betekent dat voor de samenwerking? Daar zullen we ons met elkaar nog meer in moeten verdiepen ... daarin kunnen we niet zonder elkaar. Gelukkig hebben we Gastvrij Wijhe en Go Olst die zich met twee commissies zeer inspinnen voor het vitaal houden van onze winkelcentra. We hebben samen met hen concrete speerpunten benoemd wie, wat, wanneer doet op basis van de vorig jaar door de gemeenteraad vastgestelde detailhandelvisie en we hebben bovendien in 2017 met Gastvrij Wijhe en Go Olst een Retaildeal gesloten. Ons nieuwe Inkoop- en Aanbestedingsbeleid houdt bewust meer rekening met lokale leveranciers en dienstverleners, naast duurzaamheid, social return on investment en innovatie. En ten slotte hebben we voor de korte lijnen met ondernemers een bedrijvencontactfunctionaris aangesteld, Arno van Dijk. Hij is aanwezig en ook vanavond voor u aan het werk ...

Beste mensen, uiteindelijk blijft het allemaal mensenwerk, gelukkig maar. En het is dus van levensbelang dat we blijven investeren in elkaar. Wij vanuit de gemeente met ondernemers en ondernemers onderling. Daarvan zijn prachtige voorbeelden in Olst, in Wijhe en ook elders.

Reportage winkeliers Wijhe kerstshoppen

Zo maar wat voorbeelden op het scherm, verhalen van netwerkende ondernemers in onze gemeente. *"Door lokale successen te delen, vormen we tegenwicht aan globale onzekerheden"*, aldus een trendwatcher. *"Als de tijd rijp is kan een individu veel betekenen"*. Dat is een hoopvol perspectief voor ieder van ons. We kunnen allemaal betekenisvol bijdragen aan onze samenleving en eigenlijk wordt dat ook van ieder van ons gevraagd. De een werkt aan de kracht van onze lokale economie en de vitaliteit van onze kernen, de ander werkt mee aan de 'Operatie IJssellinie', een derde is als vrijwilliger actief bij de sportvereniging ...

Het toverwoord is steeds samenwerking! Daarom wil ik een krachtig pleidooi houden voor meer, nóg meer, samenwerking binnen ondernemend Olst-Wijhe, waarin de gemeente actief deelneemt en er maximaal gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden van de regionale samenwerking, zoals Kennispoort, onderwijs, onderzoek en exportfaciliteiten, voor grote en heel kleine bedrijven. Dat maakt niet uit. We doen ons zelf als gemeenschap te kort als wij daar niet veel meer gebruik van maken! Gemeenten moeten over grenzen heen samenwerken, bij ondernemers is dat echt niet anders.

Dames en heren, beste mensen, ik kom tot een afronding. 2018 kent nog andere, belangrijke maatschappelijke opgaven. Hoe kan in Olst de verkeersinfrastructuur veiliger worden gemaakt? Hoe kan Olst-Wijhe bijdragen aan de klimaatdoelstellingen en uiteindelijk energieneutraal worden? Wat is er nodig aan onderwijshuisvesting om onze kinderen daarin optimaal les te kunnen geven? Hoe wordt verder uitvoering gegeven aan inspirerende burgerinitiatieven zoals 'Olst, mooier aan de IJssel' en Noordmanshoek?

En welke opgaven voegt de politiek daar nog aan toe, na de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart? Ik hoop dat u er allemaal aan bijdraagt door op 21 maart bewust uw stem op de ene of andere partij uit te brengen. Zoals het er nu naar uitziet, zullen maar liefst zes partijen aan de verkiezingen deelnemen, dus aan keus geen gebrek ... Eind maart wordt de nieuw samengestelde raad geïnstalleerd en in de loop van het voorjaar treedt een nieuw college aan, op basis van een nieuw coalitieakkoord. Ik ga er zonder meer vanuit dat daarin in ieder geval een stevige paragraaf over de lokale en regionale economie wordt opgenomen.

Kort en goed, u merkt het al, tal van interessante uitdagingen met ongetwijfeld veel maatschappelijke en politieke discussie. En dat is goed. De besluitvorming wordt daar doorgaans alleen maar beter van. En een geruststellende gedachte is bovendien dat we elkaar volgend jaar weer ontmoeten, tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst in 2019, die wat mij betreft in het teken zal staan van ... de zorg!

"... ja, jij kan het ...", zei burgemeester Theo tegen zijn dochter, jij kan leven ... zonder bang te zijn ... Wel, in het licht van het nieuwe jaar, formuleert deze burgemeester het graag iets positiever. Er is alle reden om volop zin in het leven te hebben, om fris de nieuwe uitdagingen aan te gaan, om samen, met vertrouwen, de toekomst tegemoet te treden ... in de wetenschap dat we er allen toe doen en ieder het verschil kan maken als die dat ook echt wil.

En dat is dan ook wat ik u van harte toewens: een gelukkig, gezond en voorspoedig nieuwjaar ... een jaar waarin u, in verbinding met anderen, het verschil zult willen maken ...!

Dank u wel.